

hangen in houten (2)

Breng de eigen omgeving in de klas en je hebt supergemotiveerde leerlingen die als vanzelf veel opsteken. En die bereid zijn hun nek uit te steken in een debat met volwassenen, inclusief de wethouder. Want het gaat over hén. Aardrijkskunde op zijn best!

Praktische opdracht bij AK over eigen omgeving motiveert

Een goed gesprek

Bij aardrijkskunde is het belangrijk de theorie te koppelen aan de praktijk. Leerlingen pakken de stof verrassend snel op als ze praktisch bezig zijn. Vooral als die praktijk direct raakt aan hun leefwereld.

De openbare ruimte is bij uitstek een onderwerp waarin leerlingen zich kunnen herkennen. Ze rijden op en neer naar school, sporten er op een basketbalveldje of skateplek, en *chillen* met vrienden bij een bankje. Hoewel ze de openbare ruimte volop gebruiken, hebben jongeren weinig invloed op de inrichting ervan. Het lukt gemeenten vaak onvoldoende jongeren te betrekken in de besluitvorming.

Studenten in de klas

In het voorjaar van 2010 hebben studenten Sociale Geografie en Planologie van de Universiteit Utrecht onderzoek gedaan naar het gebruik van de openbare ruimte door jongeren in Houten. Ze legden daarvoor contact met de middelbare school, College De Heemlanden. In overleg met de aardrijkskundeleraar zijn enquêtes afgenomen over wanneer de leerlingen buiten zijn, wat hun favoriete plekken zijn en wat ze daar doen. Met enkele leerlingen is verder gesproken.

Omgekeerd vertelden de studenten in de voorbereidende lessen over hun studie en – met het oog op het profielwerkstuk van de leerlingen – wat een onderwerp écht aardrijkskundig maakt. Je eigen vakgebied uitleggen

aan middelbare scholieren bleek lastiger dan ze hadden gedacht.

Leerling als onderzoeker

Het onderwerp kreeg een vervolg in het lesprogramma op De Heemlanden. In de voorbereidende lessen van de havo zat afgelopen schooljaar een praktische opdracht waarin de eigen omgeving centraal stond. Door te onderzoeken welke rol jongeren zelf spelen in die omgeving werd aansluiting gezocht met hun leefwereld. Dit onderwerp werd gekoppeld aan subdomein A2, Geografisch onderzoek, en subdomein E2, Regionale en lokale vraagstukken, binnen de examenstof voor de havo.

De leerlingen van havo 4 die de praktische opdracht uitvoerden, werkten het jaar ervoor ook mee aan de enquête van de universiteit. Ze konden nu zelf in tweetallen onderzoek doen naar de openbare ruimte in Houten en vooral: hoe die is ingesteld op jongeren. Omdat de leefwereld van jongeren zich voornamelijk beperkt tot de eigen gemeente, waar ze naar school gaan, wonen, sporten, winkelen en recreëren, is in de opdracht ook

De openbare ruimte is een AK-onderwerp waarin leerlingen zich herkennen

Informatie & Debat avond openbare ruimte voor jong & oud(er)

een vergelijking met een Vogelaarwijk opgenomen. Zo werden de leerlingen gestimuleerd hun woonomgeving in een bredere context te plaatsen. Veel leerlingen werden zich ervan bewust dat de openbare ruimte voor jongeren in Houten lang niet zo slecht is, vergeleken met die van andere steden.

De leerlingen ontwikkelden voor één plek een actieplan om die aantrekkelijker te maken voor jongeren, en de overlast voor andere buurtbewoners te verminderen. Ze presenteerden de onderzoeksresultaten en het plan

De vergelijking met een Vogelaarwijk zet Houten in een ander daglicht

op een poster; een praktische en creatieve aanpak. Zo werden ze ook gedwongen keuzes te maken over wat er wel en niet op de poster moest komen staan. De posters dienden als input voor een overleg tussen jongeren, volwassenen en de lokale politiek.

De wethouder jeugdbeleid van de gemeente Houten had namelijk al eerder de resultaten

van het onderzoek van de studenten uit Utrecht ontvangen en was zeer gemotiveerd verder te praten. Onbegrip tussen jong en oud maakt een goed gesprek over conflicterende belangen vaak onmogelijk. Een gesprek tussen omwonenden, politiek en de jongeren zelf lag daarom meer voor de hand. Maar hoe organiseer je dat?

Debat

Tijdens een debat op De Heemlanden kwamen alle initiatieven samen. De leerlingen konden hier de opgedane kennis en hun onderzoeksresultaten mondeling overbrengen en kregen de mogelijkheid hun eigen ideeën over jongerenbeleid in de gemeente onder woorden te brengen. Bovendien werden zij uitgedaagd te reageren op meningen en argumenten van personen uit andere belangengroepen.

Het debat vond plaats op 28 april. Er deden twintig volwassenen en dertig leerlingen mee. Na de presentatie van de onderzoeksresultaten van de Universiteit Utrecht kon het uitwisselen van ervaringen en ideeën tussen jong en oud van start gaan. Dit leidde tot erg leuke en persoonlijke gesprekken. Doordat de leerlingen goed waren voorbereid en het overleg in de aula van de school plaatsvond, voelden ze zich al snel op hun gemak. Het lukte iedereen goed zich in elkaars leefwereld te verplaatsen. Een oudere man vertelde dat hij vroeger ook buiten op straat rondhing met zijn vrienden en dat hij de jongeren dus best begreep. Een leerling kon zich wel voorstellen dat een groep jongeren op scooters met harde

muziek anderen een onveilig gevoel geeft. Een jongen vertelde dat hij zelf ook zo'n 'hangjongere' was. Hij legde heel duidelijk uit waarom het voor hem en zijn vrienden zo belangrijk is elkaar ergens buiten te ontmoeten en dat hij de reacties van buurtbewoners soms ervaart alsof hij en zijn vrienden crimineel zijn.

In gesprek blijven

In kleine groepjes werd doorgepraat over oplossingen voor knelpunten zoals het ontbreken van een discotheek, en de boze manier waarop volwassenen jongeren soms benaderen en omgekeerd de soms slordige manier waarop jongeren met de openbare ruimte omgaan. Daarna rondde de wethouder de avond af, waarbij ze vertelde veel geleerd te hebben van de jongeren. Een discotheek kon ze niet realiseren, maar het feest dat de jongeren wilden organiseren kon zij wel ondersteunen. Ook vond ze dat avonden als deze te weinig worden georganiseerd. Met elkaar in gesprek blijven is erg belangrijk om tot effectievere oplossingen te kunnen komen. Klachten bereiken wel de gemeenten, maar niet de jongeren. Daarom zou het goed zijn als omwonenden de jongeren rechtstreeks aanspreken in plaats van direct de politie te bellen.

Doordat de jongeren goed ingevoerd waren in het onderwerp en konden praten in hun eigen omgeving, is veel informatie uitgewisseld. Iedereen vond de avond geslaagd. En de interviewer van Omroep Houten constateerde: 'ik krijg zelf weer een beetje heimwee naar mijn eigen aardrijkskundelessen op de middelbare school. Aardrijkskunde staat voor verbinding, verbinding in de samenleving.'

Advertentie

schoolkaarten-kalender 2012

van de Nederlandse Provincies en van de Europese landen anno 1949
24x35 cm www.bakkerenrusch.nl

Bakker & Rusch

schoolkaarten van toen

Bestel hem nu!
 Ideaal als
 presentje voor de
 feestdagen

Per stuk inclusief verzendkosten € 15,- (ongeacht het aantal)
 Maak het bedrag over op rek.nr 1214.37.248
 t.n.v. Bakker & Rusch onder vermelding van:
 Soort (NL of EU), aantal, postcode en huisnummer.
 De kalenders worden u dan per post toegezonden.
 Voorbeeld: NL 3 ex, 2245NX,17 of NL 3 ex en EU 2 ex, 2245NX,17